

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director: C. G. DISSESCU

Prim-Redactor: SILIU RĂDULESCU

Consilier la Curtea de apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RADULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Ion N. Stambulescu. — *Despre revizuirea deciziilor disciplinare.*
Eugen Petiț. — *Iarăși Magistratura...*
C. Hamangiu. — *Recenzie. — Condițiunea juridică a copilului natural în legislațiunea comparată*
Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție, s. III. — Contencios administrativ. — Cumul. — Leafă. — Spor de scumpete. — Suprimare. — Act de autoritate.*
(Casa Generală de Pensii cu N. Popovici).
Curtea de Apel din Iași s. I. — Impozit. — Contribuțiuni directe — Global. — Străină. — Venituri mobiliare în țară.
(Sofia Topali cu Ministerul de Finanțe).
Tribunalul Dâmbovița, s. I. — Execuțiune silită. — Bunuri mișcătoare. — Creanță alimentară. — Scutire.
(Eufrosina Câmpeanu cu C. Câmpeanu).

DESPRE REVIZUIREA DECIZIILOR DISCIPLINARE

Mă văd nevoit a reveni asupra acestei chestiuni, de care am mai avut ocazia a mă ocupa în trecut acum câțiva ani, prin Pandectele Române, din cauză că constat, cu părere de rău, că cei interesați nu vor să se convingă, că asalturile reiterate de ei date în contra deciziilor disciplinare, sânt complectamente inutile, căci după dispozițiile articolului 183 din actuala lege de organizare judecătorească, fost 184 în legea din 1924, revizuirea nu este admisibilă, decât în unicul caz când se dovedește, că unul sau toate actele pe care s'a întemeiat decizia, au fost constatate false.

Singurul text care se ocupă de această chestie, este articolul 183 din actuala lege de organizare judecătorească, text ce se invoacă de cei ce cer revizuirea deciziilor disciplinare, și care are cuprinsul următor, dacă: „posterior executării unei decizii, se constată că toate sau o parte din actele, pe care s'a întemeiat comisiunea disciplinară, au fost false, magistratul condamnat are dreptul, de a cere ministerului Justiției revizuirea procesului său”.

Din acest text de lege rezultă în mod lămurit, în prim loc, că nu există posibilitate de revizuire a unei decizii disciplinare, decât într'un singur caz, anume în cazul că s'a stabilit, că actele sau parte din actele ce au servit de bază deciziei sânt false; iar nici decum, în toate cazurile prevăzute de codul de procedură civilă, la capitolul care tratează despre revizuire.

În al doilea loc, rezultă iarăși fără discuție posibilă, că trebuie în prealabil să fie stabilit că actul sau actele, pe care s'a întemeiat decizia disci-

plinara sânt false, căci textul zice dacă ulterior deciziei disciplinare se constată că toate sau parte din acte au fost false, ministerul sesizează comisia disciplinară, cu judecata cererii de revizuire.

Cine poate avea după lege căderea a constata, dacă e la mijloc act fals sau nu?

S'ar putea susține că ministerul de Justiție, care cel dintâiu e sesizat de afacere.

O asemenea părere nu are nici măcar aparența de seriozitate, căci nu ministerul de Justiție este instanța instituită de lege, a verifica și stabili dacă un act prezentat în Justiție este sau nu fals, ci după dreptul comun, instanțele judecătorești.

Consiliul disciplinar iarăși, nu poate stabili el însuși falsitatea actelor; căci textul articolului 183 presupune că falsitatea s'a stabilit în prealabil, și numai după această comisiunea disciplinară poate fi sesizată de ministerul de justiție.

De altfel din simplul fapt că ne găsim în materie de revizuire, rezultă în mod neîndoielnic, că nu poate fi vorba decât de norma stabilită de legiuitor, în materie de revizuire de hotărâri, adică cea prevăzută de articolul 290 alineatul 2 procedurii civile, ipoteza actelor false; căci articolul 183 din legea de organizare judecătorească reproduce aproape identic fraza cuprinsă în acest alineat unde se zice: „dacă judecata s'a pronunțat întemeindu-se pe niște acte, care erau deja declarate false, sau care s'au recunoscut și declarat false în urma judecării, este loc la revizuire”, întocmai după cum glăsuiește și articolul 183 ce analizăm.

Acesta fiind cuprinsul și înțelesul articolului 183, urmează deci, că singurul caz de revizuire admis de legea organizării judecătorești, este acela al existenței unei hotărâri, care ulterior deciziei disciplinare, constată că unul sau mai multe din actele, pe care s'a întemeiat acea decizie, erau false.

Or ce altă cauză de revizuire, a fost înlăturată la 1924, căci nu se poate presupune că legiuitorul dela această epocă, nu cunoștea cazurile de revizuire, admise de dreptul comun, adică de legea de procedură prin articolele 288—290.

De aceea, prin nota publicată în Pandectele, atrăgeam atenția, că dispoziția luată pentru prima oară de legiuitorul dela 1924, admitând revizuirea deciziilor disciplinare, numai pentru cazul de acte false, era incompletă: căci nu există nici un motiv serios, ca atunci când e chestie de decizii disciplinare, să nu se admită aceleași cazuri, ca în

dreptul comun, unde sânt în joc interese bănești, mai puțin interesante desigur, decât pedepsele disciplinare aplicate magistraților.

Inalta Curte de Casație, în completul prevăzut de lege în afaceri disciplinare, a avut de trei ori ocazia să se pronunțe asupra acestei chestii, și prin deciziile sale a admis soluția, ce-i impunea formal articolul 183, singura soluție juridică, adică a respins ca inadmisibilă or ce cerere de revizuire, ce nu se baza pe o hotărâre definitivă, prin care să se constate că toate sau unele din actele, pe care era bazată decizia disciplinară, erau false.

Chiar dacă, prin vreo nouă dispoziție legislativă, s'ar hotărî, ca toate cazurile de revizuire prevăzute de codul de procedură, ar fi admisibile și în materia de care ne ocupăm, încă revizuirea nu e posibilă decât în cazurile limitativ arătate, la capitolul relativ la cazurile de revizuire, după dreptul comun.

Motive legale de revizuire, nu s'au invocat, în mai nici una din afacerile ce s'au prezentat în fața Inaltei Curți, ceea ce a pus pe această Curte în poziția de a respinge, de plano, ca inadmisibile, asemenea cereri, care totuși se repetă în aceleași condițiuni.

Inalta Curte a trebuit să respingă toate aceste cereri, fără a intra de fel în examinarea fondului afacerii: căci în definitiv toate aceste cereri nu constituiau decât încercări de redeschidere a procesului disciplinar, în afară de prevederile legii.

Aceste redeschideri de proces, dacă prin imposibil ar fi fost permise, nu e nici un motiv a nu fi reiterate de nenumărate ori, putându-se or când pretinde, pe bază de diverse aprecieri de fapt, de concluzii trase din diversele acte din dosar, sau din acte noi prezentate, că judecata disciplinară atacată, putea da loc la oarecari critici, ceea ce incontestabil ar contrazice formal principiul autorității lucrului judecat, de care se bucură de sigur, ca orice hotărâre judecătorească, și deciziile disciplinare.

Ion N. Stambulescu

Procuror General la Curtea de Casație

IARAȘI MAGISTRATURA.....

Abia venit la cârmă și noul guvern anunță o nouă reorganizare a magistraturei. Tot așa a făcut precedentul și la fel va face viitorul.

Dovadă că este ceva care nu merge... nu numai în Danemarca.

Se spune chiar că în special este vorba de a se schimba sistemul numirilor și mai ales acela al înaintărilor. Acestea sunt chestiuni cari ne privesc mai mult pe noi magistrații, cu toate că în prim rând interesează ordinea publică, prin faptul că asigură justițiabililor o mai potrivită selecționare a elementelor talentate, deci o justiție mai bună.

Toată lumea știe că actualul sistem este o comedie. Am vrea să se citeze un singur nume de magistrat, pe care ministrul a *vroit* și totuși nu a reușit să-l înainteze în locurile cele mai de văz. Am subliniat cuvântul *vroit*.

S'au făcut atât de multe nedreptăți, încât ne gândeam că tot cel mai potrivit sistem ar fi al avansărilor numai după vechime, cu riscul de a trece înainte câțiva slabi și a rămâne în urmă câțiva buni. Ar fi într'adevăr prea mult, după cum ar fi excesiv să se revie asupra inamovibilității, pentru motivul că unii o întrebuintează în serviciul lor personal.

Președintele Curții de Apel din Iași, s. II, d. M. Patron a emis o părere care ar trebui meditată.

D-sa susține în principiu avansările la vechime, însă cu dreptul de *veto* din partea Consiliului superior al magistraturei. Cu alte cuvinte, în afară de anumite împrejurări, pe care însă consiliul nu are nevoie să le motiveze în mod public, pentru a nu compromite prestigiul magistraților ostracițați, avansările se vor face la vechime. Când magistratul al cărui rând a venit, refuză avansarea în altă localitate, dreptul de a alege cade asupra celui următor.

Asupra refuzului consiliului de a înainta un anumit magistrat, un viitor consiliu va putea reveni.

Înainte de consiliu s'ar putea lua avizul instanței superioare magistratului vizat.

Se mai spune că este vorba ca ministrul să nu mai ia parte la deliberările consiliului. Credem că aceasta ar fi prea mult, căci s'ar obliga astfel un ministru să înainteze un magistrat cu convingerea intimă că acesta nu merită, fără ca măcar să și-o poată exprima, Ministrul este cel mai în măsură să poată obține informații asupra magistraților prin organele de control pe cari le are la dispoziție, astfel că și din acest punct de vedere părerea ministrului trebuie auzită. Cât despre influența ministrului asupra consiliului se poate exercita tot așa de bine și din afară. Vorbim de ministru și credem că secretarii generali, mai ales când sunt oameni politici, nu au ce căuta în consiliu.

Un punct care ar trebui atins prin noua modificare este relativ la *obligativitatea* avansărilor în aceeași localitate și la Inalta Curte de Casație. Motivele le-am arătat pe larg într'un precedent articol, publicat în această revistă.

Sporul mecanic de salarii să fie admis, punându-se capăt avansărilor de operetă, de ridicolul cărora toată lumea juridică este astăzi convinsă.

Nu știu dacă împrejurările nu au dovedit necesitatea de a se acorda primilor președinți ai Curților de Apel dreptul de a trimite pe magistrații dela tribunale și judecătorii, pentru abateri dela datorie, direct înaintea comisiunilor disciplinare. Acelaș drept să fie acordat și primului președinte al Curții de Casație, în ce privește pe magistrații dela Curțile de Apel. Acest drept ar fi un corectiv la indolenta vinovată și pasivitatea intenționată a ministrului față de anumite elemente.

Terminând aceste sumare observații, luăm permisiunea de a trage atenția d-lui Ministru de Justiție, că în ultimul timp salariile magistraților au suferit o simțitoare reducere, sub forma unei rectificări de calcul. Această rectificare nu s'a făcut însă și la ofiteri. Se vede că a fost un calcul cu două măsuri, în motivele cărui nu credem potrivit să intrăm. Viața însă s'a scumpit, așa că ne aflăm

iarăși în situația grea prin care am trecut nu de mult.

Sunt magistrați cari, cu toată dorința vie de a citi ceea ce se scrie nou în materia dreptului, nu au astăzi posibilitatea de a-și cumpăra cărțile și revistele apărute.

Este un simptom care nu trebuie trecut cu vederea, spre a nu-i lăsa să ajungă a-și pune în vânzare și cărțile pe cari le au, ca să poată trăi.

Acum câțiva ani s'a întâmplat și aceasta.

Iași, 1 Decembrie 1928.

Eugen Petit

RECENZIE

CONDIȚIUNEA JURIDICĂ A COPILULUI NATURAL ÎN LEGISLAȚIUNEA COMPARATĂ 1)

— Propuneri de „lege ferenda“ —

Bibliografia juridică românească se îmbogățește în fiecare an cu noi studii și noi contribuțiuni la rezolvarea marilor probleme de drept pe care societatea de azi, pătrunsă tot mai adânc de un înalt sentiment de dreptate socială, în evoluția fatală a ideilor și a concepțiilor moderne, caută să le dea o deslegare cât mai justă și mai umană.

Din acest punct de vedere, chestiunea condițiunii juridice a copiilor naturali, este, desigur, una din cele mai importante și mai imperativ destinată de a fi soluționată cât mai curând.

De aceea, importantul și documentatul studiu al D-lui N. G. Vrăbiescu, doctor în științele juridice dela Universitatea din Paris, vine la timp și satisface un deziderat al trebuințelor de legiferare a acestei materii a dreptului civil la noi, mai ales că acest studiu cuprinde și o serie de propuneri „de lege ferenda“.

Vom analiza în mod succint cuprinsul acestei interesante lucrări a D-lui N. G. Vrăbiescu.

* *

În partea întâi, autorul arată în linii generale care era concepția romană sub acest raport. Adânci cunoscători ai naturei lucrurilor, legiuitorii romani n'au înțeles să stăvilească situațiunea impusă de legile naturei prin legi contrarii, admitând astfel, în afară de orice formalitate, legătura de sânge ce există între copil și mama sa naturală, prin adagiul „Mater semper est certa etiam si vulgo conceperit“.

În raport cu tatăl lor, concepția romană nu era atât de generoasă, căci nici o legătură juridică nu exista între copiii naturali și tatăl lor, cu excepțiunea copiilor eșiți din concubinaj, în favoarea cărora existau multe din efectele juridice ce caracterizează filiațiunea legitimă, într'un grad însă mai restrâns.

În partea a doua a lucrării autorul se ocupă de condițiunea juridică a copiilor naturali în dreptul francez.

Situațiunea acestor copii a trecut în cursul vremii trei etape, asupra cărora influențele dominante s'au imprimat adânc. Astfel în vechiul drept francez, adică în perioada de timp scurs între secolul al V-lea al erei creștine și până aproape de marea revoluțiune, legiuirile referitoare la copiii naturali sunt dominate de influența bisericeii, care în vederea protejării familiei legitime a fost extrem de severă față de dânsii, lovindu-i cu decăderi publice și private întocmai ca pe servi.

Dreptul revoluționar ce poate fi socotit ca a doua etapă, întronează din potrivă în favoarea copiilor naturali principiul asimilării complete cu copiii legitimi, suprimând toate decăderile publice și private. Această epocă poate fi considerată ca epoca în care condițiunea copiilor naturali a fost cea mai favorabilă.

Codul civil francez, în grija permanentă de a nu slăbi familia legitimă, nu a adoptat principiile dreptului revoluționar. Situațiunea copiilor naturali suferă astfel o nouă și serioasă retrogradare.

Textele ce s'au trecut în cod nu erau însă suficiente pentru protejarea acestor copii ce reprezentau 9 la sută din totalul copiilor născuți, adică 75 mii de copii naturali anual.

De aceea toate lipsurile codului au trebuit să fie completate printr'o serie de legi mai umane, ce au modificat mult condițiunea acestor copii, printre care în primul rând sunt legile din 2 Iulie 1907 și 16 Noembrie 1912, prima referitoare la puterea părintească, iar cea de a doua la cercetarea paternității.

Ceeace caracterizează legislațiunea franceză actuală este faptul că actul natural al nașterii nu produce prin sine însuși nici o consecință juridică în raport cu mama.

Formalitatea recunoașterii este necesară pentru ca copilul să fie atașat juridicește mamei sale.

În raport cu tatăl, copilul nu capătă drepturi de cât dacă a fost recunoscut sau dacă filiațiunea paternă a fost stabilită prin justiție în cazurile arătate de lege. Atât față de mamă cât și față de tată, drepturile sunt reduse în ipoteza în care copiii naturali vin în concurență cu copiii legitimi, și dispar chiar complet, în cazul în care recunoașterea a fost făcută în timpul căsătoriei.

În acest din urmă caz, copiii naturali sunt total lipsiți de orice posibilitate de viață, ceea ce constituie o scădere importantă a legislațiunii franceze, scădere care este viu criticată în doctrina juridică a acestei țări, cum de altfel este criticată și la noi.

Partea a treia a lucrării este consacrată studiului acestei chestiuni în legislațiunea germană. Spre deosebire de concepțiunea franceză, legislațiunea germană atașează pe copilul natural mamei sale prin simplul fapt al nașterii, în afară de orice formalitate și recunoaștere. Copilul natural este asimilat în legislațiunea germană, *copilului legitim* în raport cu mama sa. În raport cu tatăl său, filiațiunea trebuie stabilită prin justiție căci recunoașterea nu există în funcțiunea ce îndeplinește în dreptul francez. Ea nu produce nici o consecință juridică

1) Iată titlul lucrării D-lui N. G. Vrăbiescu: «*Condițiunea juridică a copilului natural în dreptul comparat. Legislațiunea franceză, germană, elvețiană, austriacă, rusă și română. Propuneri de «lege ferenda»*. Un volum de 320 pagini, 1928. Editura «Scrisul Românesc», Craiova.

decât cea de a determina pierderea dreptului pentru tată, de a invoca excepțiunea „plurium concumbentium“.

Cercetarea paternității în sistemul german, conduce la crearea în favoarea copilului natural a unei obligațiuni alimentare ce durează până la data când copilul împlinește 16 ani, în principiu, și numai excepțional peste acest termen, când copilul la această etate nu ar fi stare să se întrețină singur.

Legislațiunea elvețiană despre care se ocupă partea IV a lucrării D-lui Vrăbescu, adoptă un sistem mixt, admitând pe de o parte, atât legătura firească între mamă și copil prin simplul fapt al nașterii, precum și cercetarea nestingherită a paternității, ce vin din concepțiunea germană, cât și, pe de altă parte, recunoașterea, în forma și în funcția sistemului francez.

Acțiunea, deși una și aceeași, poate conduce atât la declararea paternității în cazuri anume determinate de lege, cât și, în principal, la crearea în favoarea copilului natural a unei obligațiuni alimentare.

Grație acestor principii ce predomină legislațiunea elvețiană, autorul o consideră superioară atât legislațiunii franceze cât și celei germane.

Dupe ce s'a ocupat de aceste sisteme de bază, autorul se oprește în partea V și VI asupra filiațiunii naturale în dreptul austriac și rusesc.

Influențată de concepțiunea germanică, legislațiunea austriacă nu prezintă principii originale, fiind totuși interesantă sub raportul detaliilor, și în special, fiindcă această legislațiune ne privește și pe noi, în legislația încă în vigoare în Bucovina.

Legislațiunea rusă până la revoluțiune prezintă caractere de detalii, fără ca vreun principiu fundamental să se releveze prin originalitatea sa.

Legislațiunea sovietică simplifică problema filiațiunii naturale căci stabilește ca principiu conducător că „filiațiunea de fapt este recunoscută ca baza familiei“.

Prin acest principiu căsătoria se găsește distrusă căci ea nu mai produce decât efecte între soți, și acelea foarte reduse. Toate drepturile și datoritiile ce își aveau sursa în căsătorie și cari caracterizează filiațiunea legitimă în alcătuirea burgheză a legiuirilor, se găsesc reduse într'atât încât pot fi socotite inexistente.

Principalul drept pe care filiațiunea de fapt îl produce, este o obligațiune alimentară în favoarea copilului, obligațiune ce în ultimă analiză nu-și are sursa în ideea de paternitate, ci mai degrabă într'o idee delictuală, căci conform articolului 144, copilul poate obține această pensie dela toți bărbații ce au avut relațiuni cu mama sa, ceea ce necontestat este lipsit de fundament juridic.

* * *

În ultima parte a lucrării, autorul se ocupă de condițiunea acestor copii în dreptul românesc. Dupe cum arată încă dela început, în acest capitol expune observațiunile critice a stărei legislative la noi în țară, propunând modificări însemnate în vederea revizuirii ce va suferi codul nostru civil cu prilejul unificării.

Dupe ce arată insuficiențele și contrazicerile ce există în codul nostru, provocate de faptul că legiuitorul din 1864 deși a luat această materie din

codul Napoleon, a eliminat totuși o serie de articole de principiu referitoare la recunoaștere, precum și de faptul că a adoptat regulile relative la dreptul de succesiune ale acestor copii din vechile noastre legiuiri întocmite sub imperiul concepțiunii germane (codul Calimach și Caragea), se oprește asupra considerațiunilor de ordin juridic și social, ce militează în favoarea refacerii fundamentale a textelor. Astfel autorul este de părere că în ceea ce privește situațiunea copilului natural în raport cu mama sa, aceasta să fie determinată întocmai ca în legislațiunea germană și elvețiană, de faptul natural al nașterii, în afară de orice altă formalitate.

Recunoașterea în ceea ce privește filiațiunea maternă este lipsită de temelie juridică, căci faptul natural al nașterii ce face filiațiunea certă prin ea însăși, nu mai are nevoie să fie întărit și confirmat de o mărturisire. Dacă s'ar subordona consecințele juridice recunoașterii, aceasta ar însemna, că din punct de vedere juridic, aceste consecințe ar fi determinate de formalitatea recunoașterii, când în realitate fundamentul juridic ce generează aceste raporturi de drept este însăși filiațiunea, adică legătura de sânge.

Dacă s'ar socoti că recunoașterea în afară de funcția probativă, unica recunoscută de doctrina franceză, ar fi și un act prin care mama și-ar manifesta voința să-și atașeze copilul juridicește, subordonarea consecințelor juridice acestui act unilateral de voință, ar fi contrară oricărei norme juridice și chiar imoral, căci s'ar conferi astfel dreptul mamei să determine prin voința ei condițiunea juridică a copilului și raporturile de drept ce nasc, când în realitate toate raporturile juridice își au sursa în însăși maternitatea, în afară de voința mamei.

În ceea ce privește legăturile de drept dintre copil și tatăl său natural, ele urmează să fie stabilite pe baza recunoașterii și a liberei cercetări pe cale judecătorească.

În ipoteza în care tatăl își recunoaște copilul, acesta trebuie să fie asimilat sub raportul consecințelor juridice, copilului legitim. Concluziunea aceasta este determinată de însăși funcțiunea pe care o îndeplinește recunoașterea, ce în atare caz are atât caracterul unei mărturisiri cât și caracterul unui act de voință ce trebuie să producă efecte. Dacă dovada filiațiunii paterne este făcută prin mărturisire, — cea mai certă probă posibilă în materie de filiațiune paternă, — cari ar putea fi cauzele pentru care consecințele juridice determinate de comunitatea de sânge să fie îndepărtate?

Argumentul liniștei familiei legitime nu poate justifica sacrificarea unui copil natural ce-și deține drepturile în virtutea legilor naturale. Este de neadmis ca atunci când o persoană se recunoaște tatăl unui copil, legea să oprească consecințele ce filiațiunea produce.

În al doilea rând, în ipoteza în care filiațiunea paternă este stabilită pe cale de justiție, adică în ipoteza în care există contestație asupra paternității, prudența și garantarea intereselor familiare impun ca copilul să nu pătrundă în sânul familiei tatălui său. În acest caz tatăl urmează să asigure existența copilului până când acesta va fi capabil să și-o asigure singur.

Acest sistem al dualității efectelor ce nu există în nici una din legislațiunile existente, este capabil să asigure copilului locul convenabil ce trebuie să-l aibă în cea dintâi societate în care ia contact, în familie.

* * *

Acesta este conținutul importantului studiu al D-lui N. G. Vrăbiescu a cărui succintă analiză am făcut-o aci.

El constituie o frumoasă și documentată contribuție la rezolvarea acestei grave probleme sociale, putând servi și ca o prețioasă îndrumare pentru legiuitorul român care s'ar hotărî să legifereze condițiunea juridică a copiilor naturali, atât de nedrept și inuman privită și soluționată de legile actuale.

C. Hamangiu

Consilier la Inalta Curte
de Casație și Justiție

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III.

Audiența de la 23 Maiu 1928

Președinția D-lui St. Mladoveanu, președinte

Casa Generală de pensii cu N. Popovici

CONTENCIOS ADMINISTRATIV.—MINISTER DE FINANȚE.—OPRIREA PLĂȚII SPORULUI DE SCUMPETE.—ACT DE AUTORITATE.—ART. 1 DIN LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV, SPOR DE SCUMPETE.—DACĂ ÎN CAZ DE CUMUL SE POATE ATRIBUI LA AMBELE RETRIBUȚIUNI CUMULATE.—ART. 31 DIN LEGEA DE PENSIUNI DE LA 1920.—ART. 133 DIN REGULAMENTUL APOSTERIORI LEGI.—ART. 40 ȘI 41 AL LEGII I. O. V., DIN 1927.

1. Actul Ministerului de Finanțe, de a dispune încetarea plății sporului de scumpete primit de un pensionar și reținerea pensiei sale pe o lună cu titlul de amendă, întrunește caracterul unui act de autoritate și este supus ca atare judecării Curții de Apel ca instanță de contencios administrativ, care are să decidă asupra legalității sau ilegalității acestui act.

2. Sporurile de scumpete, ca și celelalte indemnități și accesorii, constituiesc alocațiuni cu totul provizorii cari nu fac parte integrantă din salariu sau pensie, ci se fixează anual după posibilitățile bugetare și nevoile traiului, astfel că în caz de cumul aceste sporuri nu pot fi atribuite decât uneia din retribuțiunile cumulate.

No. 538. — Admis recursul făcut de Casa Generală de pensii în privința deciziei cu No. 13/23 a Curții de Apel din București S. III-a în proces cu N. Popovici¹⁾.

S'au ascultat D-nul avocat C. Stoicescu pentru recurență și intimatul în persoană.

Curtea, deliberând,

Având în vedere că prin decizia supusă recursului, Curtea de Apel judecând ca instanță de contencios administrativ, a anulat deciziunea Ministerului de finanțe prin care intimatul, avocatul N. Popovici, a fost condamnat să restituie sporul de scumpete primit ca accesoriu la pensia sa de invalid de război, întrucât i se alocase un asemenea spor și la retribuțiunea funcțiunii de avocat al Statului ce îndeplinește, aplicându-i-se și amenda prevăzută de art. 66 din legea generală de pensii.

Că, în motivarea deciziei sale, Curtea de Apel consideră deciziunea ministerială pe care o anulează ca fiind lipsită de bază legală, deoarece — zice Curtea — art. 31 din legea pensiunilor dela 1920 acordând invalizilor de război dreptul de a cumula pensia de invalid cu retribuțiunea funcțiunii ce îndeplinesc, înțelege a îngloba în fiecare din ele și accesorii corespunzătoare: spor de scumpete, etc., cum de altfel rezultă din dispozițiunile art. 40 al legii I. O. V., modificat cu putere de lege interpretativă în 1927; că, prin urmare, zice instanța de fond, dispozițiunea restrictivă a art. 133 din regulamentul legii dela 1920 nu poate fi aplicată întrucât contrazice legea.

Considerând că, prin recursul de față, Casa generală de pensii susține în primul rând că, Curtea de Apel a judecat fără competență, deoarece actul atacat nu e un act administrativ de autoritate, ci un act de jurisdicție pentru care legea de urmărire indică anume căile de atac și instanțele competente;

Considerând că, această obiecțiune a recurentei este neîntemeiată, deoarece — în speță — Curtea de fond n'a fost chemată a soluționa vreo contestație la urmărire — potrivit legilor speciale cari prevăd această cale — ci să decidă asupra legalității sau ilegalității actului prin care Ministerul de finanțe a dispus încetarea plății sporului de scumpete primit de intimat ca invalid de război și reținerea pensiei sale pe o lună ca amendă potrivit art. 66 din legea pensiunilor; că acest act întrunește neapărat caracterul unui act de autoritate deoarece e săvârșit de Minister în calitatea lui de organ de administrațiune publică.

¹⁾ A se vedea această decizie în *Dreptul* No. 7 din 19 Febr 1928.

Că, dar, primul motiv de casare este neîntemeiat.

Având în vedere că prin al doilea motiv recurenta susține că instanța de fond a interpretat greșit art. 31 din legea dela 1920, în sensul că acest text prevăzând cumulul pensiunii cu retribuțiunea, înțelege prin acești termeni — în mod implicit — și sporurile aferente fiecăreia.

Considerând că sporurile de scumpete ca și celelalte indemnități și accesorii constituiesc alocațiuni cu totul provizorii cari nu fac parte integrantă din salariu sau din pensie, ci se fixează anual după posibilitățile bugetare și nevoile traiului; că în caz de cumul — cum e în speță — aceste sporuri nu pot fi atribuite decât uneia din retribuțiunile cumulate, adaosul lor la ambele neputând rezulta de cât din o dispozițiune expresă a legii, astfel cum s'a prevăzut prin modificarea art. 41 al legii I. O. V. din 1927; că, până la această modificare, invalizii de război nu puteau beneficia în caz de cumul decât de sporul de scumpete aferent retribuțiunii funcțiunii, conform art. 133 din regulamentul legii dela 1920;

Că, în speță, instanța de fond judecând astfel, a violat sus arătatele dispozițiuni de lege și regulament și a făcut o greșită aplicațiune a art. 41 din legea I. O. V. care nu poate fi aplicabil decât din momentul promulgării acestei legi, iar nu și pentru acte administrative anterioare, cum este cazul în speță.

Că, dar, al doilea motiv de casare fiind întemeiat urmează a se admite.

In fond:

Având în vedere că prin decizia atacată, Ministerul de finanțe a dispus ca recurentul, pensionar invalid de război și funcționar public — să restituie sporul de scumpete primit pe lângă pensie în cursul anilor 1925 și 1926.

Considerând că această dispozițiune este legală deoarece — după cum s'a arătat mai sus — nici un text de lege nu îndrituia pe recurent să primească două sporuri de scumpete, favoare care s'a acordat ulterior invalizilor de război prin legea I. O. V. dela 1927.

Că, astfel fiind, acțiunea în contencios a recurentului fiind nefundată, urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, admite pentru motivul II recursul și casează.

CURTEA DE APEL DIN IASI S. I

Audiența de la 2 Octombrie 1928

Președinția D-lui D. Volanschi, Prim-Președinte

Sofia Topali cu Ministerul de Finanțe

IMPOSIT.—CONTRIBUȚIUNI DIRECTE.—STRĂINI.—DOMICILIUL ÎN STRĂINĂTATE.—VENITURI MOBILIARE TRASE DIN TARĂ.—IMPUNEREA LOR ÎN TARĂ DE ORIGINĂ.—DOVADA.—CUI ÎNCUMBĂ SARCINA ACESTEI PROBE.—ART. 64 AL. ULTIM DIN LEGEA PENTRU MODIFICAREA UNOR DISPOZIȚIUNI DIN LEGEA PENTRU UNIFICAREA CONTRIBUȚIUNILOR DIRECTE DIN 28 MARTIE 1926.

Veniturile capitalurilor mobiliare luate din țară de străinii, care nu domiciliază în România, nu sunt impuse la impozitul global, dacă sunt impuse la un asemenea impozit în țara lor de origină, iar dovada acestui fapt încumbă străinului care susține că este impus în țara lui pentru aceste venituri

No. 195 — Respins ca nefundat recursul făcut de Sofia P. Topali în contra deciziunii cu No. 1442/927 a Comisiunii de Apel din jud. Vaslui în proces cu Fiscul.

S'au ascultat D-nii avocați Boamba pentru recurentă și V Ionescu, reprezentantul Fiscului.

Curtea,

Având în vedere recursul declarat de Sofia P. Topali, prin procuratorul său Em. Varipatis, în contra deciziunii Nr. 1442 din 1927 a Comisiunii de apel pentru așezarea contribuțiilor directe din jud. Vaslui, prin care i s'a respins ca nefundat apelul făcut în contra deciziei Comisiunii anuale a Circ. III-a Munteni de Jos Nr. 154 din 1927, prin care a fost impusă la impozitul global pe anul 1927 de lei 16.200, asupra venitului de lei 278945, menținând astfel impunerea din anul 1926, întrucât n'a făcut declarația cerută de lege pe anul 1927.

Având în vedere că recursul se întemeiază pe următoarele motive:

„Mandanta mea Sofia Topali a fost menținută de către Comisiunea anuală la impunerea făcută pe anul 1926 și pentru acest an 1927, cu un impozit global de lei 16.200 la venitul de lei 268945 prin respingerea apelului ce am făcut.

„Comisiunea de apel numai prin o greșită interpretare și violare a dispozițiilor art. 64 al. ultim din legea pentru modificarea unor dispozițiuni din legea pentru unificarea contribuțiilor directe din 28 Martie 1926 (Monitorul Oficial Nr. 72 din 1926) prin care supușii străini domiciliați în străinătate și care neposedând în România decât capitaluri mobiliare producătoare de venit nu mai sunt

impuși la impozitul progresiv pe venitul global întrucât plătesc în țara lor de origină.

„Din textul acestui art. rezultă că legiuitorul a creat o prezumțiune ca, întrucât ei (străinii) plătesc (prezumția legală) în țara lor de origină urmează ca să nu mai fie impuși la acest impozit în România pur și simplu.

„Pentru aceste motive cred că mi se va admite recursul reformându-se în totul, hotărârea comisiunii de apel din 30 Iunie 1927 pe care o atac cu recurs și a dispune ca mandanta mea să nu mai fie impusă la acest impozit“.

Având în vedere că este constant în fapt, că, recurenta Sofia P. Topali, fostă cu domiciliul în Comuna Munteni de Jos jud. Vaslui, este supusă streină (greacă) și domiciliază acum în străinătate, la Lausanne (Elveția);

Că, recurenta nefăcând în termen declarația cerută de lege pentru impunerea la global pe anul 1927, în conformitate cu dispozițiunile art. 87 și 91 din legea contribuțiilor directe, s'a menținut impunerea din 1926 la impozitul global de 16.200 lei, la venitul de 278945 lei, venit ce nu se contestă că-l are din capitaluri mobiliare trase din țara noastră;

Având în vedere că conform art. 56 al. 3 din legea contribuțiilor directe și paragraf 146 lit. c. din instrucțiuni, străinii care nu au nici domiciliul nici reședința în România sunt supuși la impozitul global numai pentru veniturile ce trag din țară;

Că, prin art. 64 al. 2 din această lege și paragraf 170 din instrucțiuni, legiuitorul ocupându-se de veniturile luate din țară de către locuitorii altor țări, pentru cari nu se poate stabili venitul lor global, sau nici nu se poate preciza căror persoane fizice aparțin, dispune: că, venitul din țară să fie impus, în locul impozitului global, cu o supracotă de jumătate din cota impozitului elementar corespunzător;

Că, însă când sunt cunoscute persoanele fizice căror aparține venitul din țară, iar venitul lor global impozabil în țară este destul de important, astfel că, aplicându-se cota din tabelă se obține ca impozit global mai mult de jumătate impozitul elementar, se poate considera că, acesta este venitul global al contribuabilului și se va stabili impozitul global asupra lui;

Că, prin art. 6 al legii din 28 Martie 1926 pentru modificarea unor dispozițiuni din legea contribuțiilor directe, se completează art. 64 din legea pentru unificarea contribuțiilor directe, în sensul că: „veniturile capitalurilor mobiliare luate din țară de străini, cari nu au domiciliat în România, nu vor fi impuse la impozitul progresiv pe venitul global, întrucât sunt impuse în țara lor de origină“.

Având în vedere că, din toate aceste texte rezultă că, veniturile luate din țara noastră de străini, în general, se impun, după normele specificate în aceste dispozițiuni.

Că, prin adăugarea aliniatului din art. 6 al legii modificatoare din 1926 la art. 64 al legii contribuțiilor se precizează, că veniturile capitalurilor mobiliare luate din țară de streini, cari nu domiciliază în România, nu vor fi impuse la impozitul global, dacă sunt impuse la un asemenea impozit în țara lor de origină;

Că, acesta este sensul dispozițiunei „întrucât sunt impuși în țara lor de origină“ rezultă și din faptul „că dacă legiuitorul ar fi voit să scutească de impozitul global veniturile capitalurilor mobiliare luate din țară de streini „pentru că sunt impuși în țara lor de origină“ cum susține recurenta, creind astfel o prezumțiune în acest sens, n'ar mai fi avut nevoie să adauge condițiunea „întrucât sunt impuse în țara lor de origină“;

Că, din modul cum se exprimă legiuitorul rezultă că străinului, ce trage venituri din țara noastră și domiciliază în străinătate, îi incumbă să facă dovada, că pentru aceste venituri este impus la impozitul progresiv pe venitul global în țara lui de origină;

Că, în cazul de față, recurenta Sofia P. Topali, n'a făcut înaintea Comisiunii de Apel dovada, că pentru venitul tras din țara noastră ar fi impusă la impozitul global în Grecia, țara sa de origină;

Că, certificatul Nr. 454 din 20 Septembrie 1928 al Consulatului Elen din București, prin care se constată „că, în Grecia se plătește impozit global“, pe lângă că nu constituie o dovadă suficientă în sensul legii, dar nici n'a fost produs la instanța de fond, așa că o asemenea dovadă nici n'a putut să fie discutată.

Considerând deci, că, Comisiunea de Apel a dat o justă interpretare textelor de lege, în sensul că recurenta de astăzi trebuia să facă dovada că era impusă în țara sa de origină la impozit global, spre a putea beneficia de scutirea prevăzută prin aliniatul adăugat la art. 64 prin legea dela 28 Martie 1925, dovadă ce nici nu s'a invocat la instanța de fond;

Că, judecând astfel, nu s'a violat nici un text de lege, așa că recursul se găsește neîntemeiat și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, respinge.

Semnați: *D. Volanschi, M. Haralamb, C. Scripeă*

TRIBUNALUL DÂMBOVIȚA S. I

Audiența de la 25 Octombrie 1923

Președinția D-lui Hariton Udrea, judecător

Eufrosina Câmpeanu cu C. Câmpeanu

EXECUȚIUNE SIL TĂ ASUPRA BUNURILOR MIȘCĂTOARE.—POPRIRE,
—CREANȚĂ ALIMENTARĂ A DEBITORULUI.—SCUTIRE.—ART. 1279
COD. CIV. ȘI ART. 408, AL. 1 PR. CIV.

Sumele de bani avute pe baza unei creanțe de alimente a debitorului, fiind scutite de la urmări și sechestrare pentru rațiunea că aceste sume fiind necesare traiului debitorului, ar fi neuman ca ele să poată fi urmărite, este indiferent dacă aceste sume sunt date debitorului global sau periodic, astfel creanța de alimente a văduvei, în cursul anului de doliu, bazată pe art. 1279 cod. civ., intrând în prevederile art. 408, al. I pr. civ. este scutită de la sechestrare și urmărire.

No. 402.—Admisă contestația făcută de Eufrosina Câmpeanu în proces cu C. Câmpeanu.

Tribunalul,

Asupra contestației de față;

Având în vedere actele din dosar și susținerile părților;

Având în vedere că, contestatoarea a susținut în primul rând că, intimatul nu putea să facă cererea de poprire, admisă prin ordonanța de poprire, dată de d-l Prim-Președinte al acestui Tribunal, fiindcă suma de bani pe care s'a făcut poprirea, i-a fost atribuită contestatoarei sub titlu de „alimente”, din succesiunea soțului ei, în conformitate cu art. 1279 cod. civ. și aceste sume sunt scoase de la urmărire în conformitate cu art. 408, al. 1 pr. civ.; în al doilea rând, contestatoarea a susținut că, intimatul nu avea o creanță certă, lichidă și exigibilă, cum era a contestatoarei, pentru a se ajunge la o compensație;

Având în vedere că intimatul a susținut, că poprirea se putea încuviința în speța de față, fiindcă ea s'a făcut asupra unei creanțe alimentare, nu asupra unei pensii alimentare, cum cere art. 408, al. 1 pr. civ.; apoi intimatul nu trebuia să aibă o creanță certă, lichidă și exigibilă, pentru a putea cere poprirea, fiindcă art. 455, al pr. civ. admite o cerere de poprire și când creanța nu este certă, lichidă și exigibilă, destul numai să se dea o cauțiune pentru încuviințarea ei;

Considerând, în ceea ce privește prima susținere a contestatoarei, că după art. 408, al. I pr. civ.,

sunt scutite de la urmărire și sechestrare, în afară dacă urmărirea și sechestrarea nu s'a făcut pentru anumite creanțe arătate de acest articol, sumele sau pensiunile care s'au dat de judecată sau care s'au dăruit ori legat sub titlu de pensie alimentară; că, rațiunea acestei scutiri stă în faptul, că sumele acestea fiind destinate traiului debitorului, ar fi neuman ca să se poată urmări aceste sume; că, față de această rațiune, orice sumă de bani dată debitorului, fie sub formă de pensie periodică, fie de sumă globală, este scutită de urmărire, dacă s'a dat debitorului pentru alimente;

Considerând că, dispoziția art. 1279 cod. civ., prin care se dă femeii văduve în cursul anului de doliu, alimente din succesiunea soțului ei are de scop, ca împreună cu celelalte avantagii ce se dau văduvei în cursul acestui an, s'o facă pe aceasta să aibă un trai asemănător cu cel din timpul căsătoriei; că, fiind vorba de o sumă de bani dată pentru ca văduva să aibă un anumit trai, o urmărire nu s'ar putea face asupra acestei sume, cum nu se poate face nici în celelalte situații, când se dă debitorului o pensie alimentară;

Considerând că, distincția făcută de intimat între o creanță globală alimentară și o pensie alimentară pentru a se arăta că e scutită de urmărire numai pensia alimentară, se găsește neîntemeiată, fiindcă aceste creanțe ale debitorului sunt la fel, urmărind acelaș scop, astfel că, faptul că o plată se face prin eșalonare în timp, sau că se face deodată, nu este de natură să facă, ca unele să fie scutite de urmărire, iar altele nu;

Că, față de cele expuse astfel se stabilește că poprirea nu se putea face asupra sumei de bani, obținută de contestatoare pe baza art. 1279 cod. civ., și fiind astfel contestația urmează a se admite pentru acest motiv, fiind inutil a se mai discuta motivul 2 de contestație;

Pentru aceste motive, redactate de d. jude Hariton Udrea, admite contestația.

Semnați: *Hariton Udrea, Anton Antonescu.*

BIBLIOGRAFIE

A APĂRUT:

Din colecțiunea de **Legi și Regulamente**, elaborate de *Consiliul Legislativ* în anul 1927:

Tomul V, Partea II-a Regulamente

Edițiunea oficială întocmită în conformitate cu art. 37 din Constituție și art. 3 din legea pentru Organizarea Consiliului legislativ.

Prețul volumului lei 150.